

Broj: M-78/14.

Zagreb, 03. srpnja 2014.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo), na temelju članka 30. stavka 1. podstavka 2. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“, broj 26/11., 12/12., 126/12. i 48/13. – pročišćeni tekst Zakona, u dalnjem tekstu: ZSSI), **na zahtjev dužnosnika Marijana Cesarika, zamjenika ministra zdravlja, za davanjem mišljenja Povjerenstvu**, na 58. sjednici održanoj dana 03. srpnja 2014.g., daje sljedeće:

MIŠLJENJE

Na temelju članka 14. stavka 5. ZSSI-a dužnosnik Marijan Cesarik može istovremeno uz obnašanje dužnosti zamjenika ministra zdravlja obavljati funkciju predsjednika Vijeća Hrvatske liječničke komore (u dalnjem tekstu: Komora), ali bez prava na naknadu za obavljanje navedene funkcije, osim prava na naknadu putnih i drugih opravdanih troškova.

Obrazloženje

Zahtjev za davanjem mišljenja Povjerenstva podnio je Marijan Cesarik, zamjenik ministra zdravlja. U knjigama ulazne pošte zahtjev je zaprimljen pod poslovnim brojem 711-U-1840-M-78/14-01-3, dana 30. svibnja 2014.g., povodom kojeg se vodi predmet broj M-78/14. Člankom 6. stavkom 1. i stavkom 2. ZSSI-a propisano je da su dužnosnici dužni u slučaju dvojbe li je neko ponašanje u skladu s načelima javnih dužnosti zatražiti mišljenje Povjerenstva, koje je potom dužno na zahtjev dužnosnika dati obrazloženo mišljenje u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva. U zahtjevu dužnosnik od Povjerenstva traži mišljenje da li je obnašanje javne dužnosti zamjenika ministra zdravlja uz istovremeno obavljanje funkcije predsjednika Vijeća Komore sukladno odredbama ZSSI-a, te koje se naknade u smislu odredbe članka 13. ZSSI-a u svezi s odredbom članka 4. ZSSI-a ne smatraju plaćom i drugom naknadom. Člankom 3. stavkom 1. podstavkom 6. ZSSI-a propisano je da su zamjenici ministra dužnosnici u smislu odredbi navedenog zakona, stoga je i Marijan Cesarik, kao zamjenik ministra zdravlja, obvezan postupati sukladno odredbama ZSSI-a.

Člankom 4. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da se plaćom dužnosnika, u smislu toga Zakona, smatra svaki novčani primitak za obnašanje javne dužnosti, osim naknade putnih i drugih troškova za obnašanje javne dužnosti. Člankom 14. stavkom 5. ZSSI-a propisano je da dužnosnici smiju biti članovi upravnih i nadzornih tijela, najviše dviju, neprofitnih udruga i zaklada, ali bez prava na naknadu ili primanje dara u toj ulozi, osim prava na naknadu putnih i drugih opravdanih troškova.

Člankom 197. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“, broj 150/08., 71/10., 139/10., 22/11., 84/11., 12/12., 35/12., 70/12., 82/13. i 159/13.) propisano je da je Komora strukovna organizacija zdravstvenih radnika sa statusom pravne osobe.

Člankom 35. stavkom 1. Zakona o liječništvu („Narodne novine“ broj 121/03. i 117/08.) propisano je da se liječnici koji rade na neposrednim poslovima zdravstvene zaštite obvezno udružuju u Komoru kao samostalnu i neovisnu strukovnu organizaciju sa svojstvom pravne osobe i javnim ovlastima, a stavkom 2. istoga članka Zakona propisano je da Komora u okviru svojih djelatnosti predstavlja liječnike u Republici Hrvatskoj i u inozemstvu. Člankom 37. Zakona o liječništvu propisano je da Komora obavlja javne ovlasti vođenja Imenika liječnika u Republici Hrvatskoj, davanja, obnavljanja i oduzimanja odobrenja za samostalan rad, obavlja stručni nadzor nad radom liječnika, određuje najnižu cijenu rada privatnih liječnika i odobrava pojedinačne cijene liječničkih usluga privatnih liječnika. Člankom 40. stavkom 1. istog Zakona propisano je da nadzor nad zakonitošću rada Komore u obavljanju njezinih javnih ovlasti provodi ministarstvo nadležno za zdravstvo.

Na temelju članka 61. Zakona o liječništvu Skupština Komore donijela je sjednici održanoj 29. listopada 2003.g. Statut, a na sjednici održanoj 12. svibnja 2007. g. donijela je Izmjene i dopune Statuta i utvrdila njegov pročišćeni tekst, dok je na sjednici održanoj 18. lipnja 2011.g. Skupština donijela odluku o izmjeni Statuta u dijelu koji se odnosi na sjedište Komore te je utvrdila pročišćeni tekst Statuta Komore. Člankom 17. stavkom 1. i stavkom 2. Statuta Komore propisano je da Vijeće Komore čine predsjednici svih županijskih povjerenstava, odnosno Povjerenstva Grada Zagreba, te povjerenstava Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i Ministarstva obrane, dok su vanjski članovi Vijeća, na bazi uzajamnosti (reciprociteta), po jedan predstavnik Hrvatskog liječničkog zbora, Hrvatskog liječničkog sindikata, te predstavnik Dekanske konferencije medicinskih fakulteta u Republici Hrvatskoj. Člankom 17. stavkom 3. navedenog Statuta propisano je da predsjednika i dopredsjednika Vijeća Komore biraju između sebe članovi Vijeća Komore, sukladno Pravilniku o izborima u tijela Komore. Člankom 19. Statuta Komore propisano je da Vijeće Komore donosi sve opće akte Komore osim onih navedenih u članku 14. tog Statuta, nadzire izvršenje zaključaka Skupštine, bira i razrješava članove Časnog suda i Visokog časnog suda, te njihove zamjenike, u drugom stupnju odlučuje o žalbama protiv odluka Izvršnog odbora Komore, odlučuje o izvješćima predsjednika Komore o radu Izvršnog odbora Komore, predlaže Skupštini osnivanje povjerenstava, a po potrebi i samo osniva povjerenstva za pojedina pitanja iz svojeg djelokruga rada, zahtijeva od predsjednika i Izvršnog odbora Komore da raspravi određenu problematiku, prati i usklađuje rad izbornih jedinica te donosi zaključke na temelju njihovih izvješća, donosi odluku o raspisivanju izbora za delegate Skupštine i predsjednika Komore, donosi odluke o sklapanju poslova, čija vrijednost prelazi iznos od 300.000 kuna, razmatra primjedbe i prijedloge županijskih povjerenstava, odnosno Povjerenstva Grada Zagreba te povjerenstava Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i Ministarstva obrane, te predlaže djelovanje Izvršnog odbora Komore po strukovnim, stručnim i organizacijskim pitanjima te po pitanjima zdravstvene politike.

U izješću o imovinskom stanju koje je dužnosnik Marijan Cesarik podnio Povjerenstvu dana 23. siječnja 2012.g. povodom početka obnašanja dužnosti zamjenika ministra zdravlja, dužnosnik je naveo da obavlja funkciju povjerenika pri Komori, dok je u izješću o imovinskom stanju podnesenom dana 30. svibnja 2013.g. dužnosnik je naveo da je predsjednik Komore od 01. srpnja 2011.g., a koju dužnost obavlja volonterski, bez zasnivanja radnog odnosa, i za to prima mjesecnu naknadu u iznosu od 5.200,00 kuna.

U postupku davanja mišljenja, Povjerenstvo je pribavilo očitovanje Komore, potpisano od strane predsjednika Komore, koje je zaprimljeno u knjigama ulazne pošte pod poslovnim brojem 711-U-2082-M-78/14-03-3 dana 24. lipnja 2014.g. U predmetnom se očitovanju navodi da dužnosnik Marijan Cesarik nikada nije obavljao funkciju predsjednika Komore, te da je na izborima za delegate Skupštine Komore za mandatno razdoblje 2011. – 2015.g. izabran za člana, odnosno predsjednika županijskog povjerenstva Požeško-slavonske županije te da predsjednici županijskih povjerenstava koji čine Vijeće komore između sebe biraju predsjednika Vijeća Komore, kao i da je dužnosnik na konstituirajućoj sjednici javnim glasovanjem izabran za predsjednika Vijeća Komore za navedeno razdoblje. Nadalje, navodi se da je za istu funkciju ostvarivao pravo na naknadu sukladno Pravilniku o pravima i obvezama članova tijela Komore, ali da je po stupanju na dužnost zamjenika ministra zdravlja 2. siječnja 2012.g. samoinicijativno zatražio od Komore obustavu isplate naknade od travnja 2012.g. budući da Povjerenstvo kao tijelo nadležno za tumačenje eventualnih zapreka za primanje iste naknade, tada nije djelovalo, kao i da je dužnosnik u cijelosti izvršio povrat uplaćene naknade u iznosu od 20.800,00 kn za razdoblje od siječnja do travnja 2012.g.

Povjerenstvo prvenstveno ocjenjuje da se sa stajališta ZSSI-a, kao posebnog propisa kojim se uređuje sprječavanje sukoba između privatnog i javnog interesa u obnašanju javnih dužnosti, javnom dužnosti ima smatrati ona dužnost na koju je dužnosnik izabran neposredno od strane građana odnosno imenovan ili potvrđen od strane tijela javne vlasti.

U konkretnome slučaju dužnosnik nije izabran od strane građana odnosno imenovan na neku javnu dužnost od strane tijela javne vlasti, već je od strane predstavnika županijskih strukovnih povjerenstava izabran na dužnost predsjednika Vijeća Komore, kao samostalne i neovisne strukovne organizacije sa svojstvom pravne osobe u koju se udružuju liječnici koji obavljaju poslove zdravstvene zaštite, te koja promiče i štiti interes svojih članova bez namjere stjecanja dobiti.

Sukladno iznesenom, Povjerenstvo smatra da se obavljanje funkcije predsjednika Vijeća Komore ne može u smislu odredbi ZSSI-a smatrati obavljanjem druge javne dužnosti, iako Komora ima određene javne ovlasti. Javne ovlasti Komore proizlaze iz posebnosti liječničke struke, i očituju se u davanju odobrenja za rad, određivanje cijena liječničkih usluga i dr., od kojih se ne mogu promatrati odvojeno, pri čemu Komora kao strukovna pravna osoba u kojoj je članstvo povezano sa specifičnim obrazovanjem i stručnim kvalifikacijama, odlučuje o pitanjima od važnosti za unapređenje liječničke struke.

U tom smislu, iako nije upisana u nadležni registar udruga i formalno ne djeluje kao udruga, uvažavajući da je svrha osnivanja Komore ostvarivanje zajedničkih ciljeva svojih članova na netržišnoj osnovi, Povjerenstvo utvrđuje da se radi o neprofitnoj pravnoj osobi koja u svojem djelovanju ostvaruje obilježja udruge. Prema tome, Povjerenstvo utvrđuje da na temelju članka 14. stavka 5. ZSSI-a, ne postoji ovim Zakonom propisane zabrane da dužnosnik uz obnašanje dužnosti zamjenika ministra zdravlja, obavlja i funkciju predsjednika Vijeća Komore, ali bez prava na naknadu osim prava na naknadu putnih i drugih opravdanih troškova.

Međutim, Povjerenstvo ukazuje da je člankom 2. stavkom 2. ZSSI-a propisano da sukob interesa postoji kada su privatni interesi dužnosnika u suprotnosti s javnim interesom, a posebice kada privatni interes dužnosnika utječe na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti ili se osnovano može smatrati da privatni interes dužnosnika utječe na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti ili privatni interes dužnosnika može utjecati na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti.

Povjerenstvo nadalje ukazuje da su dužnosnici obvezni postupati sukladno načelu da se javna dužnost obnaša u javnom interesu, te da u obnašanju javne dužnosti dužnosnici moraju voditi računa o očuvanju vlastite vjerodostojnosti, integriteta i dostojanstva povjerene im dužnosti, kao i očuvanju povjerenja građana u tijela javne vlasti.

Imajući u vidu da je člankom 40. stavkom 1. Zakona o lječništvu propisano da nadzor nad zakonitošću rada Komore u obavljanju njezinih javnih ovlasti provodi ministarstvo nadležno za zdravstvo, a da dužnosnik obnaša dužnost zamjenika ministra zdravlja, dakle, zamjenika čelnika upravo onog tijela vlasti koje nadzire zakonitost rada Komore, Povjerenstvo smatra da su moguće situacije u kojima bi obavljanje funkcije predsjednika Vijeća Komore moglo utjecati na nepristrano i objektivno obnašanje javne dužnosti zamjenika ministra zdravlja, te bi moglo narušiti povjerenje građana u integritet i vjerodostojnost dužnosnika, kao i povjerenje građana u tijela javne vlasti.

Stoga bi u svrhu pravodobnog upravljanja potencijalnom situacijom sukoba interesa dužnosnik trebao razmotriti promjerenost obavljanja funkcije predsjednika Vijeća Komore, za vrijeme obnašanja dužnosti zamjenika ministra zdravlja.

Slijedom navedenoga, Povjerenstvo je dalo mišljenje kako je navedeno u izreci ovoga akta. Mišljenje će se dostaviti dužnosniku Marijinu Cesariku, te će se objaviti na internetskim stranicama Povjerenstva.

